

İklim ve Hava Hareketleri

1-İklim Nedir?

Bir yerde uzun bir süre gözlemlenen sıcaklık, nem, hava basıncı, rüzgâr, yağış, yağış şekli gibi olayların ortalamasına iklim denir.

İklimi Etkileyen Faktörler

Ekvatora olan uzaklığı

Bitki örtüsü

Yeryüzü şekilleri

Denize uzaklığı

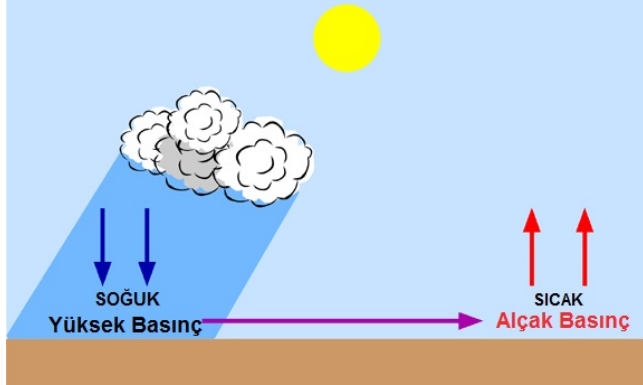
Denizden yüksekliği

Alçak ve Yüksek Basınç Nedir?

Isınan hava yükselir ve alçak basınç oluşur.

Soğuyan hava alçalır ve alçak basınç oluşur.

Yani güneşli havalar alçak basınç; yağmurlu, karlı havalar yüksek basınçlıdır.

Nem Nedir?

Havada bulunan su buharına nem denir.

2-Hava olayları nedir ?

- Belirli bir bölgede kısa zaman dilimi(günlük veya haftalık) içerisinde gerçekleşen olaylara hava olayları denir.
- Hava olayları ile ilgilenen ve buna bağlı olarak tahminlerde bulunan bilim dalına **meteoroloji**denir. Meteoroloji ile uğraşan bilim insanlarına **meteorolog** denir.
- Hava olayları; rüzgar, yağmur, kar, dolu, kırağı, sis, çiy gibi şekillerde karşımıza çıkabilir.

Rüzgar Nedir ?

Yatay yönde meydana gelen hava hareketine rüzgar denir.

Sıcak hava bulunan alanda hava yoğunluğu azdır, alçak basınç alanı meydana gelir. Soğuk havanın bulunduğu alanda hava yoğunluğu fazladır, yüksek basınç alanı meydana gelir.

Rüzgar yüksek basınç alanından alçak basınç alanına doğru oluşur.

Yağmur :

Havadaki nem yoğunlaşarak su damlacıklarını oluşturur. Küçük su damlacıkları bulutu oluşturur. Bulutlarda bulunan su damlacıkları soğuk hava ile beraber birleşerek büyük su damlalarına dönüşür. Ağırlaşan su damlaları yağmur olarak yeryüzüne iner.

Kar : Bulut içerisindeki su damlacıkları soğuk havanın etkisiyle buz tanelerine dönüşerek kar meydana gelir.

Dolu : Yağmurla oluşan su damlaları fırtınanın etkisi ile beraber donar, buz kütesine dönüşür ve dolu meydana gelir.

Kırağı : Çok soğuk havalarda görülür. Havanın aniden soğumasıyla birlikte havadaki nem kırılaşarak (gazdan katıya) kırağı meydana gelir.

Çiy : Havanın soğumasıyla birlikte havadaki nem yoğunlaşarak su damlacıkları oluşturur. Buna çiy denir.

Sis : Yeryüzüne yakın yerde havadaki su buharının yoğunlaşarak küçük su damlacıkları oluşturması ile sis oluşur.

İklim ve hava olayları arasındaki farklar:

?KL?M	HAVA OLAYLARI
Geni? bölgelerde ve çok uzun zaman ayn? kalan	Belir bir bölgede k?sa süre içinde etkili olan hava

ortalama hava şartlarıdır.	şartlarıdır.
İklim ile uğraşan bilim dalına klimatoloji denir.	Hava olayları'nı inceleyen bilim dalına meteoroloji denir.
İklim ile uğraşan bilim adamına klimatolog denir.	Hava olayları ile uğraşan bilim adamına meteorolog denir.
En az 25-30 yıllık hava durumuna ait ortalama verilere bakılır.	Günün belirli saatlerinde yapılan günlük gözlemler ile belirlenir.
Kurak, yağmurlu, soğuk, sıcak, ılık gibi ifadeler kullanılır.	Güneşli, bulutlu, yağmurlu, rüzgarlı gibi ifadeler kullanılır.
Zaman içinde değişkenlik azdır ve iklim kesinlik belirtir.	Zaman içinde değişkenlik fazladır ve hava olayları tahminidir.

Küresel iklim değişiklikleri:

- Fosil yakıtların yanması sonucu atmosfere salınan sera gazları (karbonmonoksit, karbondioksit, CFC gibi) Güneş ışınlarının yeryüzüne çarpıp geri uzaya dönmesi engeller.
- Salınan gazların Güneş ışınlarını geri göndermemesine **sera etkisi** denir.
- Bu olay Dünya'da ortalama sıcaklığın her yıl artmasına neden olur. Bu da **küresel ısınma** olarak adlandırılır.
- Sera gazlarındaki artışın, Dünya'da kalıcı iklim değişikliğine neden olduğu düşünülmektedir.

Küresel iklim değişikliğinin sonuçları;

- Hava sıcaklıklarında her yıl artış gözlenir.
- Sıcaklık artışı sonucu çölleşme, kuraklık, erozyon gibi olaylar gözlenir.
- Sıcaklık artışı sonucu kutupların erimesi, seller ve su taşmaları gözlemlenir.
- Kutuplarda buzulların erimesi sonucu kutupta yaşayan canlıların nesilleri tükenme tehlikesi ile karşı karşıya gelir ayrıca su seviyeleri yükselir ve karada yaşayan canlıların hayatını olumsuz etkiler.
- Biyolojik çeşitliliğin azalması ile doğal denge bozulacak ve geri dönüşü olmayan sonuçlar ortaya çıkacak.
- Yangınlarda artışlar görülecek.
- Sıcaklık artışı insanlar ve hayvanlar üzerinde olumsuz etki yaratacak. Bu sebeple hastalıklar ve ölüm oranları artacak.

Küresel iklim değişikliğini önlemek için yapılması gerekenler;

- İnsanlar küresel iklim değişikliği konusunda bilinçlendirilmelidir.
- Fosil yakıt tüketimi azaltılmalıdır.
- Yenilenemez enerji kaynakları yerine, yenilenebilir enerji kaynakları tercih edilmelidir.
- Ormanlık alanlar artırılmalı, orman tahribatının önüne geçilmelidir.
- Plansız kentleşmenin önüne geçilmelidir.
- Nüfus planlaması yapılmalıdır. Nüfus artışı pek çok problemi yanında

getirmektedir.

- Özel araçlar yerine toplu taşıma araçları tercih edilmelidir.
- Binalarda ısı yalıtımına önem verilmelidir.
- Enerji konusunda tasarruf yapılmalıdır. Gereksiz enerji kullanımının önüne geçilmelidir.

[Hava Hareketleri Konulu PDF Testi İndirmek için Tıklayınız.](#)

[Mevsimlerin oluşumu ve hava olayları konulu FENNOTLARI DENEME 1 indirmek için Tıklayınız.](#)